

Program kształcenia Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Łódzkiego od roku akademickiego 2021/2022

Ogólna charakterystyka programu:

- Multidyscyplinarny, realizowany w otoczeniu interdyscyplinarnym – Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych UŁ umożliwia uzyskanie stopnia doktora w siedmiu dyscyplinach; jednocześnie program kształcenia pozwala realizować badania z wybranej dyscypliny nauk humanistycznych w warunkach interdyscyplinarności indywidualnej i zespołowej.
- Dziedzina nauk / zakres dyscyplin: dziedzina nauk humanistycznych, dyscypliny: archeologia, historia, filozofia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce.

Forma kształcenia:

Stacjonarna; czas trwania nauki – 4 lata (8 semestrów).

Zasadnicze cele kształcenia:

Celem kształcenia jest rozwój naukowy doktoranta, który w trakcie 4 lat (8 semestrów) nauki w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych poszerza i pogłębia swoją wiedzę i rozwija swoje umiejętności w zakresie wybranej dyscypliny naukowej w środowisku interdyscyplinarnym, umożliwiającym umiejscowienie kompetencji związanych z daną dyscypliną w szerszym kontekście, a także rozwija swój warsztat badawczy i dydaktyczny oraz nabywa kompetencje miękkie, które mogą być w przyszłości wykorzystane zarówno w pracy akademickiej, jak i w działalności zawodowej o pozaakademickim charakterze.

Wskazanie stopnia naukowego zdobywanego przez absolwenta:

Po ukończeniu Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i obronie rozprawy doktorskiej absolwent uzyskuje stopień **doktora nauk humanistycznych** w jednej z siedmiu dyscyplin: archeologii, historii, filozofii, językoznawstwie, literaturoznawstwie, naukach o kulturze i religii, naukach o sztuce.

Wymagania wstępne, wyrażone w języku efektów uczenia się:

Kandydat:

- referuje zagadnienia z zakresu wybranej dyscypliny: archeologii, historii, filozofii, językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o sztuce na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- precyzyjnie formułuje i wyczerpująco wyraża myśli i sądy odnośnie do przeprowadzonych badań naukowych, posługując się terminologią specjalistyczną;

- charakteryzuje i wykorzystuje podstawowe techniki i narzędzia stosowane w badaniach wybranej dyscypliny;
- opisuje zasady etyki badań naukowych, w szczególności poszanowania pracy innych;
- wykazuje się znajomością języka obcego, pozwalającą na studiowanie światowego piśmiennictwa z zakresu wiodącej dyscypliny naukowej i planowanych badań własnych;
- jest zmotywowany, uzasadnia potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy i wdrażania nowych metod do badań naukowych.

Wskazanie dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się:

Efekty uczenia się odnoszą się do dziedziny nauk humanistycznych, do siedmiu dyscyplin: archeologii, historii, filozofii, językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o sztuce.

Określenie efektów uczenia się odpowiadających charakterystynom drugiego stopnia na poziomie 8 PRK:

Kod	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	Kod PRK, poziom 8
SDNH-W01	w stopniu umożliwiającym krytykę funkcjonujących paradygmatów światowy dorobek, obejmujący teorię, zagadnienia ogólne i szczegółowe z zakresu wybranych dyscyplin humanistycznych, które są istotne ze względu na możliwości prowadzenia badań i wykorzystania ich wyników w kontekście interdyscyplinarnym;	P8S_WG
SDNH-W02	tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych, ważne dla realizacji programu studiów;	P8S_WG
SDNH-W03	metodologię badań naukowych, właściwą dla reprezentowanej dyscypliny oraz innych dyscyplin, istotnych dla prowadzenia badań w kontekście interdyscyplinarnym;	P8S_WG
SDNH-W04	ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności badawczej (m.in. zasady ochrony własności intelektualnej oraz kryteria i zasady parametryzacji działalności naukowej);	P8S_WK
SDNH-W05	zasady dotyczące transferu wiedzy i komercjalizacji wyników badań;	P8S_WK
SDNH-W06	procedury pozyskiwania i realizowania projektów badawczych (w zespołach krajowych i międzynarodowych);	P8S_WK

SDNH-W07	zasady funkcjonowania otwartej nauki;	P8S_WK
SDNH-W08	nowoczesne koncepcje, metody i narzędzia organizowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych.	P8S_WK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
SDNH-U01	wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania problemów i realizowania zadań badawczych (w szczególności do definiowania celu i przedmiotu badań oraz formułowania hipotez naukowych; rozwijania metod, technik i narzędzi badawczych oraz do stosowania ich; wnioskowania na podstawie wyników badań);	P8S_UW
SDNH-U02	wykorzystując posiadaną wiedzę, krytycznie analizować i oceniać rezultaty badań i wyniki działalności eksperckiej oraz ich wkład w rozwój wiedzy;	P8S_UW
SDNH-U03	dokonać analizy możliwości transferowania wyników prac badawczych do sfery gospodarczej i społecznej oraz inicjować realizację takiego transferu;	P8S_UW
SDNH-U04	upowszechniać wyniki badań, także w formach popularnych;	P8S_UK
SDNH-U05	inicjować debatę i uczestniczyć w dyskursie naukowym;	P8S_UK
SDNH-U06	posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym uczestnictwo zarówno w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, jak i w wymianie doświadczeń i idei;	P8S_UK
SDNH-U07	przygotować wniosek o finansowanie projektu badawczego;	P8S_UK
SDNH-U08	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze;	P8S_UO
SDNH-U09	planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób;	P8S_UU
SDNH-U10	opracować i realizować szkolenia lub warsztaty.	P8S_UU
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów:		
SDNH-K01	do krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dyscypliny naukowej oraz własnego do niej wkładu;	P8S_KK
SDNH-K02	do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych;	P8S_KK
SDNH-K03	do wypełniania zobowiązań społecznych naukowca i do działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez przekazywanie społeczeństwu informacji dotyczących osiągnięć nauki oraz angażowanie się w kształcenie innych;	P8S_KO

SDNH-K04	do działania w sposób przedsiębiorczy, poszukiwania innowacyjnych rozwiązań, podejmowania wyzwań naukowych i intelektualnych oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji;	P8S_KO
SDNH-K05	do efektywnego wykorzystywania posiadanej wiedzy i umiejętności w działalności zawodowej związanej z uzyskanym wykształceniem;	P8S_KR
SDNH-K06	do prezentowania w swej działalności zawodowej postawy zgodnej z wypracowanymi w toku kształcenia kompetencjami społecznymi – charakteryzującej się niezależnością, przestrzeganiem reguł, krytycyzmem, odpowiedzialnością oraz zdolnością do dialogu i współpracy.	P8S_KR

Plan kształcenia:

Rodzaj zajęć	Liczba godzin*	Forma zajęć	Rok studiów
I. ZAJĘCIA OBOWIĄZKOWE – 214 g. + praktyki dydaktyczne			
Seminarium doktoranckie 1 – tutorial z promotorem	80 (10 g./sem.)	seminarium	I–IV
Seminarium doktoranckie 2 – seminarium badawcze**	56	uzgodniona z promotorem	I–II (28 g.), III–IV (28 g.)
Interdyscyplinarne seminarium otwarte	24 (8 g./rok)	seminarium	I–III (sem. II)
Dydaktyka szkoły wyższej 1***	8	wykład	I, sem. I
Dydaktyka szkoły wyższej 2	12	warsztaty	I, sem. I
Etyczne i prawne aspekty badań naukowych 1***	12	wykład	I, sem. I
Etyczne i prawne aspekty badań naukowych 2	8	warsztaty	I, sem. I
Finansowanie nauki i transfer wiedzy 1***	8	wykład	I, sem. I
Finansowanie nauki i transfer wiedzy 2	6	warsztaty	I, sem.1

Praktyki dydaktyczne	10–60/rok	praktyki	I–IV
II. ZAJĘCIA OBOWIĄZKOWE DO WYBORU – 112 g.			
<i>Z każdego z dwóch modułów doktorant musi zrealizować min. 56 godzin (w formie zajęć 28- lub 14-godzinnych; dopuszczalne są też inne warianty)</i>			
1. Zajęcia warsztatowo-metodologiczne <i>Wybierane z przygotowywanej corocznie oferty zajęć mających na celu doskonalenie warsztatu badawczego i dydaktycznego, a także kompetencji miękkich doktoranta w następujących zakresach:</i> <ol style="list-style-type: none"> a) metodologia nauk humanistycznych, b) komunikacja naukowa, c) finansowanie nauki, d) dydaktyka akademicka i popularyzacja nauki, e) inne. <i>Doktorant wybiera spośród zajęć opracowanych dla SDNH (szkoła corocznie proponuje minimum 1 zajęcia z każdego z zakresów a–d) lub też z oferty wspólnej szkół doktorskich.</i>	56	zajęcia specjalistyczne	I–II
2. Zajęcia specjalistyczne z dyscyplin humanistycznych <i>Wybierane z przygotowywanej corocznie oferty zajęć przeznaczonych specjalnie dla doktorantów SDNH, zgłaszanych przez wykładowców reprezentujących wszystkie dyscypliny humanistyczne. Doktorant może wybrać zajęcia z dowolnej dyscypliny lub też z szerzej rozumianej dziedziny nauk humanistycznych.</i>	56	zajęcia specjalistyczne	I–IV (przy- najmniej 1 zajęcia na roku I lub II)
III. ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – 56 g.			
<i>Doktorant wybiera min. 2 przedmioty (łącznie 56 godz.) z całej puli zajęć proponowanych na uniwersytecie (kursowych na poszczególnych kierunkach, wykładów ogólnouniwersyteckich, lektoratów języków obcych); możliwy jest też wybór zajęć na innej uczelni, z oferty innej szkoły doktorskiej lub dodatkowych przedmiotów z modułu zajęć obowiązkowych do wyboru. Wybór rodzaju zajęć fakultatywnych dokonywany jest w porozumieniu z promotorem; zajęcia te muszą służyć poszerzaniu wiedzy bądź rozwijaniu kompetencji niezbędnych w pracy naukowej doktoranta.</i>			
	56	dowolna	I–IV

* Doktorant ma prawo do wyboru większej liczby zajęć obowiązkowych do wyboru i zajęć fakultatywnych.

** Zajęcia te mogą być realizowane w formie seminarium z promotorem, ale również, po uzgodnieniu z promotorem, w formie seminariów, wykładów lub konsultacji z innymi specjalistami z kraju lub zagranicy.

*** Zajęcia wspólne dla wszystkich szkół doktorskich, realizowane w języku polskim lub angielskim.

Łącznie w toku kształcenia doktorant realizuje **382** godziny zajęć plus praktyki dydaktyczne.

Opis poszczególnych przedmiotów:

Szczegółowe opisy (sylabusy) poszczególnych przedmiotów dostępne są przed rozpoczęciem zajęć w systemie USOS.

Określenie relacji między efektami uczenia się a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów/modułów:

Efekty uczenia się odnoszą się do siedmiu dyscyplin: archeologii, historii, filozofii, językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii, nauk o sztuce; są one nadrzędne w stosunku do efektów uczenia się proponowanych w obrębie zajęć obowiązkowych i fakultatywnych (w tych ostatnich w trzech modułach: moduł warsztatowo-metodologiczny, zajęcia specjalistyczne z wybranych dyscyplin humanistycznych, zajęcia fakultatywne). Efekty uczenia się przypisane do modułów są z kolei nadrzędne wobec efektów uczenia się w zakresie pojedynczych przedmiotów.

Efekty uczenia się odnoszące się do zajęć obowiązkowych:

Przedmiot	Odniesienie do efektów uczenia się w zakresie		
	wiedzy	umiejętności	kompetencji społecznych
Seminarium doktorskie 1 i 2 Interdyscyplinarne seminarium badawcze	SDNH-W01 SDNH-W02 SDNH-W03 SDNH-W04	SDNH-U01 SDNH-U02 SDNH-U05 SDNH-U06 SDNH-U08	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K04 SDNH-K06
Dydaktyka szkoły wyższej	SDNH-W08	SDNH-U04 SDNH-U09 SDNH-U10	SDNH-K03 SDNH-K04 SDNH-K05 SDNH-K06
Etyczne i prawne aspekty badań naukowych 1 i 2	SDNH-W04 SDNH-W05 SDNH-W07	SDNH-U02 SDNH-U03	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K03 SDNH-K04 SDNH-K06
Finansowanie nauki i transfer wiedzy 1 i 2	SDNH-W04 SDNH-W05 SDNH-W06 SDNH-W07	SDNH-U03 SDNH-U07 SDNH-U08 SDNH-U09	SDNH-K04

Modułowe efekty uczenia się:

Moduły zajęć do wyboru	Odniesienie do efektów uczenia się w zakresie		
	wiedzy	umiejętności	kompetencji społecznych
1. Zajęcia warsztatowo-metodologiczne	SDNH-W03 SDNH-W04 SDNH-W05 SDNH-W06 SDNH-W07	SDNH-U03 SDNH-U04 SDNH-U05 SDNH-U06 SDNH-U07 SDNH-U08 SDNH-U09 SDNH-U10	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K03 SDNH-K04 SDNH-K05 SDNH-K06
2. Zajęcia specjalistyczne z dyscyplin humanistycznych	SDNH-W01 SDNH-W02 SDNH-W03 SDNH-W04	SDNH-U01 SDNH-U02 SDNH-U05 SDNH-U06 SDNH-U09	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K04 SDNH-K06
3. Zajęcia fakultatywne	SDNH-W01 SDNH-W02 SDNH-W03 SDNH-W05 SDNH-W07	SDNH-U01 SDNH-U02 SDNH-U03 SDNH-U04 SDNH-U05 SDNH-U08 SDNH-U09 SDNH-U010	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K03 SDNH-K04 SDNH-K05 SDNH-K06

Sprawdzanie efektów uczenia się:

- Efekty uczenia się sprawdzane są po zakończeniu cyklu zajęć z każdego przedmiotu przewidzianego programem. Mogą być one weryfikowane w formie:
  - rozmowy podsumowującej zajęcia, dotyczącej treści na nich prezentowanych;
  - przygotowania przez doktoranta pisemnej pracy zaliczeniowej w formie krótkiego eseju na wskazany przez wykładowcę temat mieszczący się w zakresie zajęć;
  - przygotowania przez doktoranta projektu multimedialnego / prezentacji na wskazany przez wykładowcę temat mieszczący się w zakresie zajęć;
  - sprawdzianu wymagającego od doktorantów pisemnego przedstawienia wybranych kwestii mieszczących się w zakresie zajęć.
- O wyborze jednej z powyższych form zaliczenia przedmiotu decyduje wykładowca.
- Forma zaliczenia każdego przedmiotu jest znana doktorantom przed przystąpieniem do cyklu zajęć i wpisana do sylabusu.
- Sprawdzianem efektów prowadzonych przez doktoranta badań jest jego coroczne (po roku I, II i III) wystąpienie na **interdyscyplinarnym seminarium otwartym**, w formie publicznej prezentacji własnych hipotez, metod i wniosków badawczych.

Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych:

Wymiar doktoranckich praktyk zawodowych realizowanych w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych w formie samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni lub uczestniczenia w ich prowadzeniu jest nie mniejszy niż 10 godzin oraz nie większy niż

60 godzin rocznie – w zależności od potrzeb dydaktycznych jednostki, w której doktorant jest afiliowany.

Formą sprawdzenia umiejętności dydaktycznych doktoranta jest przeprowadzana przez promotora, raz w roku, hospitacja zajęć, oraz – w przypadku zajęć prowadzonych samodzielnie – ankiety studenckie.

Praktyki zawodowe realizują następujące efekty uczenia się:

Odniesienie do efektów uczenia się w zakresie		
wiedzy	umiejętności	kompetencji społecznych
SDNH-W08	SDNH-U02 SDNH-U04 SDNH-U05 SDNH-U08 SDNH-U09 SDNH-U010	SDNH-K01 SDNH-K02 SDNH-K03 SDNH-K04 SDNH-K05 SDNH-K06